

AZ ÁLLAMIGAZGATÁSI SZERVEK INTEGRITÁSÁNAK FEJLESZTÉSE

EGYÉNI ÉS SZERVEZETI INTEGRITÁS

2. RÉSZ

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

KÖFOP-2.2.3-VEKOP-16

MISKOLC 2017. MÁRCIUS 6-7.

LÓCZY PÉTER, SZAKMAI FŐTANÁCSADÓ
BELÜGYMINISZTERIUM
SZEMÉLYÜGYI HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

- **A közzolgálati joganyag rendszerjellemezői**
- **A kormánytisztviselői kötelezettségi elemek, az integritást befolyásoló jogintézmények**
- **Az államigazgatási munkakörök anti-korrupciós szempontú felmérése**

A hazai közzolgálati joganyag rendszerjellemezői

differenciált /osztott jogviszony szerkezet

- jogállási törvények (Kttv., Attv., Hszt., stb.)
- másodlagos/kapcsolódó törvények (Vnytv., Ápjt., stb.)
- szervezeti jogállási törvények (Mötv., NAVtv., stb.)
- kormányrendeletek
- miniszteri rendeletek
- önkormányzati rendeletek
- munkáltatói döntések

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

A hazai közzolgálati joganyag rendszerjellemezői

- közszféra minden alkalmazotti csoportjának foglalkoztatási jogviszonya törvényekben szabályozott (garanciák és jogvédelem)
- az integritást erősíti a törvényi szinteken szabályozott foglalkoztatás
- a jogállási törvényeket a jogok és kötelezettségek egyensúlya jellemzi, 2010-től a kötelezettségi elemek markánsabban jelennek meg
- erőteljes jogintézményi harmonizáció az egyes közzolgálati jogállási törvények kötelezettségi rendszereiben

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

A kötelezettségi elemek az egyes jogintézményekben

- - kiválasztás
- - jogviszony létesítés, alkalmazási feltételek
- - előmenetel, foglalkoztatás
- - összeférhetetlenség
- - vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség
- - hivatásetikai rendszerek
- - jogviszony megszüntetést követő kötelezettségek

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Kiválasztás

- pályáztatás (kötelező vs. mérlegelés alapján)
egészségügyi és pszichikai alkalmassági vizsgák
- toborzás
- tartalékállományból kiválasztás (Kttv., Hszt., Hjt.)
- kompetenciavizsgálatok, pszichológiai tesztek
- nemzetközi példák: integritás tesztek, versenyvizsgák

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Jogviszony létesítés, alkalmazási feltételek

- általános alkalmazási feltételek
 - büntetlen előélet, kizáró feltételek:
 - büntetőeljárás hatálya alatt álló
 - a büntetőeljárás jogerős befejezéséig
 - a mentesítés beálltától számított ideig
 - foglalkozástól eltiltás hatálya alatt álló
 - pártfogó felügyelőnél „sávós” szankciórendszer
 - bejelentési kötelezettség

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Jogviszony létesítés, alkalmazási feltételek

- feddhetetlenségi eljárási rend
 - kinevezést megelőzően hatósági bizonyítvánnyal történő igazolási kötelezettség előírása
 - bentlévő állománynál felszólítás az igazolásra
- nemzetbiztonsági ellenőrzés
 - fontos és bizalmas munkakörök, új felülvizsgálati eljárási lehetőség a már bentlévőkkel szemben
 - érintett tudtával, biztonsági kockázati tényezők
 - munkáltatói mérlegelés, munkakör felajánlás

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Jogviszony létesítés, alkalmazási feltételek

- kifogástalan életvitel ellenőrzése
 - előzetes írásbeli hozzájárulás, adatfeldolgozás
 - az eljárásról nincs tájékoztatás, eredmény közlése
 - életvitel, magatartás, kapcsolati rendszer vizsgálata
- megbízhatósági vizsgálat
 - valós vagy feltételezhető élethelyzetek létrehozása
 - indításról nincs tájékoztatás csak a befejezésről

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás Kötelezettségek

- feladatait a köz érdekében, jogszabályoknak, etikai elveknek, vezetői döntéseknek ... megfelelően ellátni
- előírt helyen és időben, munkára képes állapotban megjelenni,
- munkaidőben munkavégzés céljából rendelkezésre állni
- munkáját személyesen ellátni
- vezetői utasítást végrehajtani

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás

Általános magatartási követelmények

- a jogviszonyban a köz szolgálatának elsődlegessége alapján és a jó közigazgatásba vetett bizalom fenntartásának szem előtt tartásával kell eljárni
- jóhiszeműség és a tisztesség elvének megfelelő eljárás
- kölcsönös együttműködési kötelezettség
- másik fél joga és jogos érdekei megsértésének tilalma
- tájékoztatási kötelezettség minden olyan tényről, adatról..mely a joggyakorlás és a kötelezettség teljesítése szempontjából lényeges
- joggal való visszaélés tilalma
- munkaidején kívül sem tanúsíthat olyan magatartást, amely közvetlenül és ténylegesen alkalmas a munkáltató helytelen megítélésére, az általa betöltött beosztás tekintélyének, a munkáltató jó hírnevének, a jó közigazgatásba vetett bizalomnak, valamint a közzszolgálat céljának veszélyeztetésére

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás

Bizalomvesztés

- felmentési ok: ha a 76. § (2)-ben meghatározott kötelezettségének nem tesz eleget
- **szakmai lojalitás:** különösen a vezető által meghatározott szakmai értékek iránti elkötelezettséget, a vezetőkkel és munkatársakkal való alkotó együttműködés, szakmai elhivatottsággal történő, fegyelmezett és lényeglátó feladatvégzés

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás

- méltatlansági eljárás (általános)
 - hivatalára az a kormánytisztviselő méltatlan, aki olyan magatartást tanúsít – akár hivatali munkájával, akár a jogviszonyból származó kötelezettségével, akár munkahelyén kívül – amely alkalmas arra, hogy az általa betöltött hivatás tekintélyét, vagy a munkáltató jó hírnevét, illetve a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja, és emiatt nem várható el, hogy a munkáltató a jogviszonyt fenntartsa.
- nincs felmentési idő
- közbizalmi méltatlansági eljárás (különös)
 - megalapozott közvédelem gyanú esetén kötelező megindítani
 - nincs helye ha korábban elbírálták, elévült, fegyelmi vétségénél (megszüntetés, áthelyezés)

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás

Összeférhetetlenség

- Alaptörvény, Mötv., Ksztv, . Kttv., Hszt., stb..
 - politikai összeférhetlenségi okok
 - gazdasági összeférhetlenségi okok
 - hatalmi ágak elválasztásából származó összeférhetlenség
 - együttalkalmazási tilalom
- harmonizált összeférhetlenségi okok (beosztotti, vezetői, egyéb jogviszony...) és eljárási szabályok (bejelentési kötelezettség, szankciók..)
- NKP: összeférhetlenség ellenőrzése, szankciók erősítése

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás

egyres speciális összeférhetlenségi okok

- Kjt: önkormányzatnál szigorúbb gazdasági összeférhetlenség
- Ogytv: képviselőknél kizár minden egyéb megbízatást
- Bjt, . Üsztv.: kizárólag tudományos, oktatói, szerzői jogi, szerkesztői..
- Hjt., Hszt.: parancsot nem bírálhat, kivéve a jog- és érdekérvényesít..
- Hszt.: bejelentési kötelezettség üzletrész tulajdon, sport tevékenység..
- NAVtv: kizárt minden politikai tevékenység
- Ásztv: ellenőrző és ellenőrzött közötti összeférhetlenség
- MEKHtv: a hivatal köztisztviselőjének részesezési-titoktartási tilalma

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás Vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség

- Meridai Egyezmény (közhatalom, köztiszttség, közpénz)
- egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény (Vnytvt.), külön törvények Bjtvt., Kszvtv.,
- jogpolitikai cél a jogellenes vagyongyarapodás, közélet tisztasága
- nem általános, tételesen meghatározott munkakörre (hatósági, közbeszerzési, szabálysértési, stb.), közjogi státusz (államtitkár, tábornok, ezredes, ügyész, közjegyzők, MNB, MFB, MNV, többségi állami tulajdonú cégek, „C” típusú nemzetbiztonsági ellenőrzésre kötelezettek, végrehajtók, alapítványok...
- NKP: adattartalmak, hitelesítés, rendszeres ellenőrzés, szankciók erősítése
- Kttvt.: a közélet tisztasága szempontjából jelentős munkaköröknél automatizmus

A KORMÁNYTISZTVESELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás Vagyonosodási vizsgálat

- 2016-tól új szabályozás az adózás rendjében: büntetőeljárás és a vagyonosodási vizsgálatok kötelező összekapcsolása
- a becslés jogintézménye, AB döntése
- egyes vagyon elleni Btk-s ügyekhez rendelés
- Artv: „ gyanú esetén, ha az adózó vagyongyarapodásával vagy életvitelre fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az adóhatóság az adó alapját becsléssel állapítja..”
- ügyszám csökkentés, vizsgálati beavatkozások erősítése

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás

Fegyelmi felelősség

- alapja a jogviszonyból származó kötelezettségek vétkes megszegése
- fegyelmi vétség alapos gyanúja esetén kötelező megindítani (kivétel méltatlanság, bizalomvesztés, etikai normasértés)
- kiegészül a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásával ha közvádra épülő bűncselekmény gyanúja áll fent

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás

Hivatásetikai rendszerek

- hivatásrendi kamarák létrejötte, MKK, MRK
- az etikai magatartásformák közjogiasítása
- etikai normatartalmak és normasértések kapcsolata
- államigazgatás, önkormányzatok, szabályozó hatóságok, autonóm szervek eltérő megoldásai
- belső normákban történő szabályozás
- közszféra más foglalkoztatási csoportjai is bevezették

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Előmenetel, foglalkoztatás

Illetmény és javadalmazás

- az EU és az OECD tagállami gyakorlatok
- finanszírozási-költségvetési korlátok
- bérpreferenciák
- rugalmas teljesítményfüggő javadalmazási stratégiák
- hazai gyakorlati tapasztalatok

A KORMÁNYTISZTVESELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Jogviszony megszűnést követő kötelezettségek

- az OECD 2009–es alapelve a „forgóajtó” effektus visszaszorítására
- hazai példák:
 - jogviszony megszűnését követő elhelyezkedési és részesedés szerzési tilalom az MEKH elnöke és helyettese tekintetében
 - pénzügyi felügyeleti és ellenőrzési területeken titoktartási kötelezettség

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Az államigazgatási munkakörök anti-korrupciós szempontú felmérése

- 1336/2015. (V. 27.) Korm. határozat: az államigazgatásban fel kell térképezni azokat a munkaköröket és munkakörcsaládokat, amelyeket a korrupciós kockázatok fokozottan érintenek
- ÁSZ Módszertan, adatfelmérő táblázat
- elsődleges kockázatelemzés 2015-2016
- másodlagos „súlyozott” kockázatelemzés 2017-2018

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Az államigazgatási munkakörök anti-korrupciós szempontú felmérése

A kockázati elemzések súlyozott értékekkel meghatározott szempontjai:

- hatósági eljárásokban részvétel (hatósági joggyakorlás),
- szakigazgatásban diszkrecionális jogkörök gyakorlása,
- részvétel/döntés közbeszerzési eljárásban,
- közreműködés szerződéskötésekben,
- gazdasági tevékenység ellenőrzése/felügyelete,
- közreműködés EU-s pályázati rendszerben,
- pénzügyi kötelezettségvállalás és készpénzkezelés, minősített vagy bizalmas adatok kezelése,
- a munkakör ellátásával összefüggő közvetlen kapcsolat büntetett előéletű személyekkel,
- az ellátott tevékenység rendszeres, külső szerv általi ellenőrzése.

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Az államigazgatási munkakörök anti-korrupciós szempontú felmérése

- a felmérés megállapításai:

- 62.000 munkakör (160ezerből) került felmérésre
- rendészeti, honvédelmi és közigazgatási területek érzékenységi sorrendje
- hatósági joggyakorlás, pénzügyi kötelezettségvállalás, EU pályázat közbeszerzési tevékenység kiemelt érzékenységgel bír
- nem érintett, kis mértékben érintett, fokozottan érintett, veszélyeztetett kockázati szintek (első kettő a domináns a civil közigazgatásban rendészetben és honvédelemben a középső kettő)

A KORMÁNYTISZTVISELŐK KÖTELEZETTSÉGI RENDSZERE A KÖZSZOLGÁLATI JOG TERÜLETÉN

Az államigazgatási munkakörök anti-korrupciós szempontú felmérése

- másodlagos „súlyozott” kockázatelemzés 2017-2018 elvei:
 - munkakörönként, munkaköri kategóriánként, kockázati szintenként súlyozott értékek vizsgálata;
 - informatikai program segítségével hatásvizsgálatok;
 - eredmények beépítése az NKP, OGP programokba

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE